

Väljaandja: Riigikogu
Akti liik: seadus
Teksti liik: algtekst
Jõustumise kp: 23.05.2018
Avaldamismärge: RT I, 17.05.2018, 1

Välja kuulutanud
Vabariigi President
14.05.2018 otsus nr 251

Välismaalaste seaduse muutmise seadus

Vastu võetud 02.05.2018

§ 1. Välismaalaste seadusestehakse järgmised muudatused:

1)paragrahvi 43 lõiget 1 täiendatakse punktiga 10 järgmises sõnastuses:

„10) Euroopa Liidu liikmesriigi pädeva asutuse poolt Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi (EL) 2016/801 kolmandate riikide kodanike teadustegevuse, õpingute, praktika, vabatahtliku teenistuse, õpilasvahetusprogrammides või haridusprojektides osalemise ja *au pair*'ina töötamise eesmärgil riiki sisenemise ja seal elamise tingimuste kohta (ELT L 132, 21.05.2016, lk 21–57) alusel väljaantud pikaajaline viisa või elamisluba teadlasele teadustöö tegemiseks või üliõpilasele õppimiseks.”;

2)paragrahvi 43 lõikes 5 asendatakse arv „183” arvuga „270”;

3)paragrahvi 44 täiendatakse lõigetega 3²–3⁴järgmises sõnastuses:

„(3²) Käesoleva seaduse § 43 lõike 1 punktis 10 nimetatud Euroopa Liidu liikmesriigi pädeva asutuse antud pikaajalise viisa või elamisloaga on lubatud viibida Eestis õppimise eesmärgil kuni 360 päeva, kui välismaalane on vastu võetud rakenduskõrgharidus- või bakalaureuseõppesse, bakalaureuse- ja magistriõppe integreeritud õppekavadel põhinevasse õppesse või magistri- või doktoriõppesse.

(3³) Käesoleva seaduse § 43 lõike 1 punktis 10 nimetatud Euroopa Liidu liikmesriigi pädeva asutuse antud pikaajalise viisa või elamisloaga on lubatud viibida Eestis teadustegevuse eesmärgil selle viisa või elamisloa kehtivusaja jooksul, kui välismaalase lühiajaline töötamine on registreeritud Politsei- ja Piirivalveametis.

(3⁴) Kui käesoleva paragrahvi lõikes 3³ nimetatud tingimustel Eestis viibivale välismaalasele on Euroopa Liidu liikmesriigi pädev asutus andnud pikaajalise viisa või elamisloa teadustegevuseks, võib tema perekonnaliige Eestis ajutiselt viibida selle viisa või elamisloa kehtivusaja jooksul.”;

4)seaduse 2. peatüki 1. jao 1. jaotist täiendatakse §-ga 45¹järgmises sõnastuses:

„§ 45¹. Kutsuja kohustused

Õppeasutusel, kuhu välismaalane käesoleva seaduse § 43 lõike 1 punktis 10 nimetatud Euroopa Liidu liikmesriigi pädeva asutuse antud pikaajalise viisa või elamisloa alusel Eestis õppima asus, on käesolevas seaduses sätestatud kutsuja kohustused.”;

5)paragrahvi 51 lõiget 1 täiendatakse pärast sõna „arvatud” sõnadega „käesoleva seaduse alusel antud”;

6)paragrahvi 62¹täiendatakse lõikega 2¹järgmises sõnastuses:

„(2¹) Kui välismaalane viibib ja töötab Eestis käesoleva seaduse § 44 lõikes 3³ nimetatud tingimustel, võib välismaalase abikaasale, alaealisele lapsele ja täisealisele lapsele, kes ei ole terviseseisundi või puude tõttu suuteline iseseisvalt toime tulema, anda viisa välismaalase Eestis viibimise ajaks, arvestades viisa andmise tingimusi.”;

7)seaduse 2. peatüki 2. jao 2. jaotise 1. alljaotist täiendatakse §-ga 64¹järgmises sõnastuses:

„§ 64¹. Kutsuja kohustused

Õppeasutusel, kuhu õppima asumiseks välismaalasele viisa anti, on käesolevas seaduses sätestatud kutsuja kohustused.”;

8)paragrahvi 96 tekst muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(1) Välisministeerium võib viisataotluse menetlemisega seotud ülesanded halduslepingu alusel üle anda eraõiguslikule isikule, kes vastab viisaeskirjas sätestatud välisele teenuseosutajale esitatavatele nõuetele.

(2) Pikaajalise viisa menetluse korral ei või üle anda käesoleva seaduse §-des 81, 82, 85 ja 86, § 90 lõikes 3, § 97 lõikes 2 ega käesoleva jaotise 4. ja 5. alljaotises sätestatud ülesandeid.

(3) Lühiajalise viisa menetluse korral võib üle anda need ülesanded, mille välisele teenuseosutajale üleandmine on lubatud viisaeskirjas.

(4) Viisataotluse vastuvõtmise, biomeetriliste andmete võtmise ja viisataotluse vastuse väljastamisega seotud ülesande täitmise eest võib võtta tasu. Tasu maksmise kohustus on viisataotlejal.

(5) Tasu suurus lepitakse Välisministeeriumiga sõlmitavas halduslepingus kokku vähemalt üheks aastaks. Tasu kokkuleppimisel võetakse arvesse põhjendatud kulud, mis on seotud viisataotluse menetlemise ja dokumentide edastamise korraldamisega, ning mõistlik ärikasum.

(6) Järelevalvet halduslepingu täitmise üle teostab Välisministeerium.”;

9)paragrahvi 105 lõiget 4 täiendatakse punktidega 5 ja 6 järgmises sõnastuses:

„5) kellel on käesoleva seaduse § 43 lõike 1 punktis 10 nimetatud Euroopa Liidu liikmesriigi pädeva asutuse antud pikaajaline viisa või elamisluba õppimiseks, tingimusel et tema Eestis töötamine ei takista õppimist;
6) kellel on Eestis viibimiseks käesoleva seaduse § 43 lõike 1 punktides 1–4 ja 6–8 nimetatud seaduslik alus ning kes on vastu võetud õppeasutuse neljanda või viienda taseme kutseõppesse, rakenduskõrgharidus- või bakalaureuseõppesse, bakalaureuse- ja magistriõppe integreeritud õppekavadel põhinevasse õppesse või magistri- või doktoriõppesse, tingimusel et tema Eestis töötamine ei takista õppimist.”;

10)paragrahvi 106 täiendatakse lõigetega 15 ja 16 järgmises sõnastuses:

„(15) Lühiajalise töötamise praktika eesmärgil võib registreerida, kui:

- 1) välismaalane omandab kõrgharidust või on omandanud kõrghariduse kahe aasta jooksul enne lühiajalise töötamise registreerimise taotluse esitamist;
- 2) praktika võimaldaja ja praktikandi vahel on sõlmitud leping;
- 3) praktika on seotud omandatud või omandatava haridusega.

(16) Lühiajalise töötamise kutseõppe praktika eesmärgil võib registreerida välisriigis asuva õppeasutuse suunamisel, kui praktika on õppeprogrammi osa.”;

11)seadust täiendatakse §-dega 106¹ ja 106² järgmises sõnastuses:

„§ 106¹. Lapsehoidja-koduabilisena Eestis tegutsemine

(1) Eestis ajutiselt viibiva välismaalase lühiajalise töötamise lapsehoidja-koduabilisena võib registreerida, kui tal on leping Eestis püsivalt elava vastuvõtva perekonna abistamiseks seoses lapse hoidmise ja majapidamistöödega.

(2) Lapsehoidja-koduabilisena käesoleva seaduse tähenduses käsitatakse välismaalast, kes elab Eestis vastuvõtva perekonna juures, et parandada oma keeleoskust ja teadmisi Eestist ning kes vastutasuna hoiab lapsi ja võib perekonda abistada kergetes majapidamistöödes.

(3) Lapsehoidja-koduabilise kohustuste maht ei tohi ületada 25 tundi nädalas ja üks päev nädalas peab olema kohustustest vaba.

(4) Vastuvõttev perekond võib maksta lapsehoidja-koduabilisele tasu käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud lepingu täitmise eest.

(5) Kui välismaalase faktiline tegevus ei vasta lapsehoidja-koduabilisena tegutsemise sisule ja eesmärgile, on vastuvõttev perekond ja välismaalane kohustatud lähtuma neist õiguslikest alustest, millele tegevus sisult vastab.

(6) Vastuvõtva perekonna suhtes ei kohaldata käesoleva seaduse § 106 lõike 1¹ punktis 2 sätestatud tööandja Eestis registreerimise nõuet.

§ 106². Kutsuja kohustused

(1) Käesoleva seaduse § 106 lõikes 15 sätestatud praktika eesmärgil lühiajalise töötamise korral on praktika võimaldajal käesolevas seaduses sätestatud kutsuja kohustused.

(2) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 sätestatud kutsuja kohustused lõpevad, kui välismaalasele antakse elamisluba muul alusel või 180 päeva pärast praktikandiga sõlmitud lepingu lõppemist.”;

12) paragrahvi 107 lõike 1² punkt 5 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„5) töötamine praktika eesmärgil;”;

13) paragrahvi 107 lõiget 1² täiendatakse punktiga 13 järgmises sõnastuses:

„13) töötamine lapsehoidja-koduabilisena.”;

14) paragrahvi 163 tekst muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„Õppimiseks tähtajalise elamisloa taotlemisel esitab õppeasutus või üliõpilasorganisatsioon Politsei- ja Piirivalveametile kutse.”;

15) paragrahvi 164 punkt 2 tunnistatakse kehtetuks;

16) paragrahvi 174 senine tekst loetakse lõikeks 1 ja paragrahvi täiendatakse lõikega 2 järgmises sõnastuses:

„(2) Kui välismaalasele on antud tähtajaline elamisluba käesoleva seaduse § 162 lõike 1 punkti 2 või 4 alusel praktilisel osalemiseks, lõpevad kutsuja kohustused, kui välismaalasele antakse elamisluba muul alusel või 180 päeva pärast praktikandiga sõlmitud lepingu lõppemist.”;

17) paragrahvi 181 lõiget 1 täiendatakse punktiga 13 järgmises sõnastuses:

„13) töötamine lapsehoidja-koduabilisena.”;

18) seadust täiendatakse §-ga 181⁴ järgmises sõnastuses:

„§ 181⁴. Lapsehoidja-koduabilisena Eestis tegutsemise erisused

(1) Välismaalasele võib anda tähtajalise elamisloa töötamiseks lapsehoidja-koduabilisena, kui tal on leping Eestis püsivalt elava vastuvõtva perekonna abistamiseks seoses lapse hoidmise ja majapidamistöödega.

(2) Lapsehoidja-koduabilise kohustuste maht ei tohi ületada 25 tundi nädalas ja üks päev nädalas peab olema kohustustest vaba.

(3) Vastuvõttev perekond võib maksta lapsehoidja-koduabilisele tasu käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud lepingu täitmise eest.

(4) Kui välismaalase faktiline tegevus ei vasta lapsehoidja-koduabilisena tegutsemise sisule ja eesmärgile, on vastuvõttev perekond ja välismaalane kohustatud lähtuma neist õiguslikest alustest, millele tegevus sisult vastab.

(5) Vastuvõtva perekonna suhtes ei kohaldata käesoleva seaduse § 176 lõikes 2 sätestatud tööandja Eestis registreerimise nõuet.”;

19) paragrahvi 182 lõikes 2 asendatakse tekstiosa „§ 184 lõikes 1 sätestatud andmeid” tekstiosaga „§ 224 lõike 1 punkti 8 alusel kehtestatud määruses ettenähtud andmeid”;

20) paragrahv 184 tunnistatakse kehtetuks;

21) paragrahvi 186 täiendatakse lõikega 4 järgmises sõnastuses:

„(4) Tähtajaline elamisluba töötamiseks Eestis vastuvõtvas perekonnas lapsehoidja-koduabilisena antakse kehtivusajaga kuni üks aasta ja seda võib ühekordselt pikendada kuni kuue kuu võrra.”;

22) paragrahvid 190²⁴ ja 190²⁵ tunnistatakse kehtetuks;

23) paragrahvi 224 lõiget 1 täiendatakse punktiga 8 järgmises sõnastuses:

„8) võõrustamislepingus sisalduvate andmete loetelu.”;

24) seaduse 3. peatüki 1. jao 6. jaotist täiendatakse §-dega 229¹ ja 229² järgmises sõnastuses:

„§ 229¹. Teabevahetuse korraldamine

Tähtajalise elamisloa alast teabevahetust Euroopa Liidu liikmesriikidega korraldab Siseministeerium või valdkonna eest vastutava ministri määratud Siseministeeriumi valitsemisala asutus.

§ 229². Välismaalase tagasivõtmine

Eesti võtab tagasi välismaalase, kellele on käesoleva seaduse § 162 lõike 1, § 182 lõike 1 või § 190¹⁴ kohaselt antud tähtajaline elamisluba ja see on kehtetuks tunnistatud või selle kehtivusaeg on lõppenud teises Euroopa Liidu liikmesriigis ettevõttesisesse üleviimise, teadustöö tegemise või õppimise ajal.”;

25)paragrahvi 241 lõige 4 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(4) Käesoleva paragrahvi lõike 2 punktides 2–4 sätestatud asjaolud ei ole elamisloa kehtetuks tunnistamise aluseks, kui Politsei- ja Piirivalveamet on välismaalase Eestist eemalviibimise lugenud põhjendatuks.”;

26)paragrahvi 245 lõige 2 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(2) Pikaajalise elaniku elamisloa taotluse või pikaajalise elaniku elamisloa taastamise taotluse esitamiseks ei pea isiklikult Politsei- ja Piirivalveametisse pöörduma käesoleva seaduse §-s 277 sätestatud juhtudel ja juhul, kui taotleja viimases elamisloa, tööloa, elamisõiguse või isikut tõendava dokumendi väljaandmise menetluses võetud sõrmejäljed võimaldavad isiku tuvastada ja vastavad isikut tõendavate dokumentide seaduse § 15 lõike 6 ning käesoleva seaduse § 224 lõike 1 punktide 4 ja 5 ning § 250 lõike 2 punktide 7 ja 8 alusel kehtestatud nõuetele.”;

27)paragrahvi 286²lõikes 4 asendatakse sõna „seaduses” sõnaga „seadustikus”;

28)paragrahvi 287 teksti täiendatakse pärast sõna „välismaalase” tekstiosaga „, õppimiseks viisa saanud välismaalase ja käesoleva seaduse § 43 lõike 1 punktis 10 nimetatud Euroopa Liidu liikmesriigi pädeva asutuse antud pikaajalise viisa või elamisloa alusel Eestis õppiva välismaalase”;

29)seadust täiendatakse §-ga 287¹järgmises sõnastuses:

„§ 287¹. Võõrustamislepingu sõlminud asutuse teavitamiskohustus

Kui välismaalane, kellele on antud elamisluba töötamiseks teaduslikul eesmärgil, kavatses sooritada osa teadustegevusest teises liikmesriigis, teavitab võõrustamislepingu sõlminud asutus sellest Politsei- ja Piirivalveametit.”;

30)seaduse normitehnilist märkust täiendatakse tekstiosaga järgmises sõnastuses:

„Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv (EL) 2016/801 kolmandate riikide kodanike teadustegevuse, õpingute, praktika, vabatahtliku teenistuse, õpilasvahetusprogrammides või haridusprojektides osalemise ja *au pair*’ina töötamise eesmärgil riiki sisenemise ja seal elamise tingimuste kohta (ELT L 132, 21.05.2016, lk 21–57).”.

§ 2. Käesolev seadus jõustub 2018. aasta 23. mail.

Eiki Nestor
Riigikogu esimees